HAMARGARREN ERAKASPENA

(I) ELHEKETA: ASTE HUNTAKO SOLAS GAIA

1) Zertako sartzen da pulliki erretora?
2) Zer gertatzen zaio?
3) Zertako hasten da oihuka eta garrasiaka?

(II)

4 - ERREGINA HIRRIZ

Pulliki pulliki, harrabotsik batere gabe, sartzen da orduan ganbaran. Muthikoa lo zagon ederki, bere bildotxa bethi besoetan. Bildotxari beharri batetarik lotzen zaio erretora. Marrakaz hasten da alimalea, muthikoa atzartzen, apheza harritzen eta ihes egin behar duela abiatzen... Baduk hoberik!... Nihundik ez dezake utz bildotxaren beharria!...

«Hel! Hel!»[1] oihuka hasten da orduan eta karrasiaka. Oihu hetarat atzarririk, lasterka hor heldu da gelaria[2], harro harroa ileak, zilo handi bat tarrapatan ezarri duen soineko tzarraren erdi erdian. Bere nausia lagundu beharrez, bildotxaren bertze beharriari lotzen da, eta ezin diro utz gehiago. Muthikoa bildotxari tiraka, tiraka hari berari erretora eta gelaria, kanpora badoazi hiruak trumilka...

Baratzean iragaitearekin, bere buruaz ahalkcturik, azahosto handi bat hartzen du gelariak eta emaiten gibel-aldean, soineko ziloaren estaltzeko. Eta badoazi, furfarian, herrian harat, Jauregiko alderat.

(III) ADITZ IKASKUNTZA

31 - Lo zagon
32 - Lotzen zaio
33 - Ez dezake utz
34 - Baduk hoberik
35 - Ezin diro
36 - Kanpora badoazi

31 EGON. Indicatif

Présent	Imparfait
Ni mago = je reste	N. nindagon = je restais
Hi hago = tu restes	H. hindagon = tu restais
Zu zaude = vs restez	Z. zinauden = vs restiez
Hura dago = il reste	H. zagon = il restait
Gu gaude = ns restons	G. ginauden = ns restions
Zuek zaudezte = vs restez	Z. zinaudezten = vs restiez
Hek daude = ils restent	H. zauden = ils restaient

33. UKAN. Potentiel Présent

CDS	CDP
Nik ukan dezaket = je peux l'avoir	N. ukan ditzazket = je p. les avoir
Hik — " — dezakek/n = tu peux l'avoir	H. — " — ditzazkek/n = t. p. les avoir
Zuk — " — dezakezu = vs pouvez l'avoir	Z. — " — ditzazkezu = v. p. les avoir
Harek — " — dezake = il peut l'avoir	H. — " — ditzazke = il p. les avoir
Guk — " — dezakegu = ns pouvons l'avoir	G. — " — ditzazkegu = n. p. les avoir
Zuek — " — dezakezue = vs pouvez l'avoir	Z. — " — ditzazkezue = v. p. les avoir
Heiek — " — dezakete = ils peuvent l'avoir	H. — " — ditzazkete = i. p. les avoir

32. IZAN. Régime Indirect Indicatif Présent

Singulier

Hura da = Il est

Hura (lui) Zait (à moi) = il m'est
— " — Zaizu (à vous) = il vous est
— " — Zaio (à lui) = il lui est
— " — Zaigu (à nous) = il nous est
— " — Zaizue (à vous) = il vous est
— " — Zaie (à eux) = il leur est

Ni naiz = Je suis

Ni (moi) nitzaizu (à vous) = je vous suis
— " — nitzaio (à lui) = je lui suis
— " — nitzaizue (à vous) = je vous suis
— " — nitzaie (à eux) = je leur suis

34. UKAN. Conjugaison Familière Indicatif Présent.

CDS on s'adresse à un homme	CDS on s'adresse à une femme
Nik diat = je l'ai	Nik dinat = je l'ai
Hik duk = tu l'as	Hik dun = tu l'as
Harek dik = il l'a	Harek din =
Guk diagu = ns l'avons	Guk dinagu =
Zuek duzue = vs l'avez	Zuek duzue =
Heiek die = il l'a	Heiek dine = etc.

CDP à h. = n. ditiat, h. dituk, h. ditik, g. ditiagu, h. ditie = je les ai etc.
CDP à f. = n. ditinat, h. ditun, h. ditin, g. ditinagu, h. ditine = je les ai etc.